

ΠΑΡΑΦΩΝΙΕΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΜΑΛΟΥΧΟΥ
gpmalouchos@gmail.com

Η «προσφορά» του Πολάκη...

Δεν μπορεί να ξέρει κανείς ποιοι είναι οι μύχιοι τακτικοί σχεδιασμοί της πολιτικής κάθε κόμματος, ιδίως όταν αυτό βρίσκεται στην εξουσία. Ωστόσο υπάρχουν περιπτώσεις που το τι πρέπει να γίνει είναι τόσο προφανές ώστε δεν χρειάζεται καν σχεδιασμό: σε πάει μόνο του. Και τέτοια ακριβώς είναι η περίπτωση Πολάκη για τη Νέα Δημοκρατία: πρόκειται για ένα θεδοταλο δώρο που η κυβέρνηση θα έπρεπε να συμβάλλει όσο μπορεί να διατηρείται ενεργό. Γιατί είναι ένας από τους καλύτερους συμμάχους της.

Σήμερα άπαντες, δημοσκόποι, αναλυτές, πολιτικοί, όλοι ομολογούν σε ένα και μοναδικό κομβικό σημείο των επερχόμενων εξελίξεων: ότι η επόμενη εκλογική μάχη, που θα παράξει μία πολύπλοκη, δύσκολη και απρόβλεπτη Βουλή, θα κριθεί στο Κέντρο. Ειδικά δε από την ώρα που το ΠΑΣΟΚ δείχνει να διεκδικεί εκ νέου ισχυρότερο ρόλο – και, επιπλέον, θα είναι και αυτό εκ των πραγμάτων ευνοημένο από το εκλογικό σύστημα των επόμενων εκλογών ανεξάρτητα από το πόσο θα καταφέρει να αυξήσει τη δύναμή του. Και στη Χαριλάου Τρικούπη κάνουν λάθος που «χαϊδεύονται» ξαφνικά με την ακρότητα. Δεν θα παιχτεί εκεί το παιχνίδι.

Τι σημαίνει όμως μάχη για το Κέντρο; Σημαίνει ακριβώς, πάνω απ' όλα, απέχθεια στα άκρα. Οι ψηφοφόροι στους οποίους άπαντες πλην των ιδίων των άκρων απευθύνονται αναζητούν, αν μη τι άλλο στοιχειώδη σοβαρότητα, αξιοπρέπεια, έναν ελάχιστο πολιτισμό. Και τι είναι ο Πολάκης; Το ακριβώς αντίθετο. Ο, τι πιο λούμπεν και αποκρουστικό έχει παράξει αυτό το σύστημα εδώ και πολλά χρόνια. Και αυτή είναι η λέξη-κλειδί: αποκρουστικό. Με τον... παραδοσιακό κουντέικο τρόπο. Όσο ανεβαίνει στο βήμα της Βουλής και δεν λέει να κατέβει, όσο βρίζει και μιλάει τη γνωστή εμετική του γλώσσα, όσο τραμπουκίζει δημοσία (φαντάζεται κανείς τι κάνει ιδιωτικά...) αστυνομικά όργανα που του βεβαιώνουν παραβάσεις απόλυτης ασυδοσίας, όσο επιτίθεται σε αντιπάλους του με την αδιανόητη κυδαιότητα που το έκανε προχθές εναντίον του Αδωνη Γεωργιάδη, τόσο γίνεται όλο και αποκρουστικότερος.

Μπορεί κάποτε, στην αρχή, να τον έβλεπαν πολλοί σαν απολαυστικό κάζο – λογικό είναι, κάθε γκροτέσκο που εμφανίζεται κάνει πάντοτε κάποια εντύπωση. Σήμερα όμως η μπογιά του όχι απλώς δεν περνάει πια, αλλά, πολύ περισσότερο, τα βάφει... μαύρα για τον ΣΥΡΙΖΑ. Κάθε που ανοίγει το μυρωδάτο στόμα του, ο ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να κλαίει με μαύρο δάκρυ. Και είναι απορίας άξιον πώς ο, κατά τα λοιπά καλός τακτικιστής, Τσίπρας δεν το έχει καταλάβει ακόμη – θα ξυπνήσει ένα πρωί και η στήριξη του σε αυτή τη κυδαιότητα θα του έχει πριονίσει όχι μόνο τα ποσοστά αλλά και την ίδια του την παντοδυναμία στο κόμμα του, που ήδη, για σειρά λόγων, έχει αρχίσει και τρίζει για πρώτη φορά.

Τον Τσίπρα και τον ΣΥΡΙΖΑ ο Πολάκης θα τους πάρει μαζί του στον πολιτικό του «τάφο». Είναι ο πολιτικός νεκροθάφτης τους. Και η κυβέρνηση θα πρέπει να τους αφήσει στην ησυχία τους, να πορευτούν χέρι χέρι. Και όχι μόνο η κυβέρνηση: όλα αυτά που ο Πολάκης αντιπροσωπεύει, που λέει και κάνει, συνθέτουν μια από τις πιο αποκρουστικές όψεις της χειρότερης εκδοχής του ελληνικού πολιτικού συστήματος. Αλλά, εξίσου, και του ίδιου του ελληνικού λαού. Ναι, ας μην κρυβόμαστε: λαός τον ψηφίζει, λαός τον ακούει, λαός του δίνει τη δύναμη. Δεν κατέβηκε απ' τον ουρανό. Ωστόσο, αυτό το κομμάτι του λαού, που ελάχιστα, αν όχι καθόλου, απέχει από εκείνο της Χρυσής Αυγής και άλλων συναφών, δεν είναι εις θέση πλέον να απειλεί. Και, πολύ περισσότερο, να κυριαρχεί. Γι' αυτό και δεν πρέπει να κρύβεται κάτω από το χαλί. Γι' αυτό και ο Πολάκης πρέπει ακούγεται. Επειδή η ανδία που προκαλεί συνιστά πραγματικά μεγάλη προσφορά στη δημόσια ζωή του τόπου.

Tabula Rasa

ΤΟΥ **Δημήτρη
Δουλιγερίδη**

ddoulgeridis@tanea.gr

7

«...κλίνην εγκαταλειφθείσαν υπό των ιατρών»

Δεν είναι εύκολες στην ανάγνωσή τους οι δώδεκα ετήσιες επιθεωρήσεις τις οποίες ο Εμμανουήλ Ροΐδης έγραψε για τη φιλοτρικουπική εφημερίδα «Ωρα» την περίοδο 1878-1889. Και η αποφατική παρατήρηση δεν είναι καν ιδιουσυχραστική. Την επισημαίνουν οι δύο επιμελητές του τόμου που εξέδωσε η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, φιλόλογοι Λάμπρος Βαρελάς και Σωτήρης Τσέλικας. «Λόγω του επικαιρικού χαρακτήρα τους προϋποθέτουν αρκετά καλή γνώση της διεθνούς διπλωματικής σκηνής της εποχής».

Και ποια είναι η εποχή στην οποία αρθρογραφεί – κάθε Πρωτοχρονιά – ο ανηλεής εφρων της νεοελληνικής πεζογραφίας; Αν έπρεπε να μείνουμε σε μια αδρή σκιαγράφηση, θα έπρεπε να την ονομάσουμε «εποχή του Χαριλάου Τρικούπη», καθώς ο κορυφαίος πολιτικός μέσα στο διάστημα 1875-1894 εκλέγεται πρωθυπουργός συνολικά επτά φορές, κυβερνώντας τη χώρα για σχεδόν 10 από τα 20 χρόνια. Είναι η μπελ επόχης αστικής αθωότητας. Μέχρι την εκπνοή του 19ου αιώνα η παραδοσιακή ελληνική φορεσιά είχε αντικατασταθεί από την ευρωπαϊκή, η Αθήνα είχε μεταμορφωθεί σε σύγχρονη πρωτεύουσα με νεοκλασικές κατοικίες, το «λαμπρόν βουλευτάρτον Κηφισίας» (η σημερινή λεωφόρος Βασ. Σοφίας) δεντροφυτευόταν μέχρι τους Αμπελόκηπους. Νέα τοπόσημα οριοθετούσαν τη φυσιογνωμία της μητρόπολης: Ακαδημία, Εθνική Βιβλιοθήκη, Σχολή Ευελπίδων, Αρχαιολογικό Μουσείο, Ζάππειο Μέγαρο, Ευαγγελισμός.

Η ευρωπαϊκή διάσταση κυριαρχεί στα κείμενα του Ροΐδη. Ο συγγραφέας, επισημαίνεται στο επίμετρο, «παρακολουθεί κυρίως την ευρωπαϊκή διπλωματική σκηνή και τις εξελίξεις στο ανατολικό ζήτημα, προσπαθώντας να εντοπίσει τις επιπτώσεις τους στις ελληνικές εθνικές διεκδικήσεις». Στο πλαίσιο των 12 επιθεωρήσεων εντοπίζονται αρκετές από τις απόψεις που συμμεριζόταν με την αστική ελίτ και τον ίδιο τον Τρικούπη (σε βάρος του πολιτικού του αντιπάλου Θεόδωρου Δηλιγιάννη). Προτείνει, για παράδειγμα, τη διατήρηση ειρηνικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, ύστερα από τη ρύθμιση των συνοριακών διαφορών το 1882, προκειμένου η Ελλάδα να κερδίσει χρόνο ενώπιε μιας μελλοντικής σύρραξης. Εμφανίζεται βέβαιος ότι η εμπόλεμη ρήξη στα Βαλκάνια είναι αναπόφευκτη, ενώ είναι ζήτημα χρόνου πότε θα ξεσπάσει (σημειώτεον ότι ξεκινάει να γράφει τη χρονιά των Συνθηκών του Αγίου Στεφάνου και του Βερολίνου).

Ασπάζεται την πολιτική σκέψη του εκσυγχρονιστή Τρικούπη ότι οι εθνικές διεκδικήσεις του ελληνισμού μπορούν να υλοποιηθούν μόνο ύστερα από την οικονομική ανάπτυξη και τον κοινωνικό εκσυγχρονισμό: «Εξωτερική πολιτική ουδέν άλλο κατ' ουσίαν είναι η χρησιμοποίησης ούτως ή άλλως διαθεσίμου κεφαλαίου εθνικής δυνάμεως. Ελλειπούσης ταύτης, συνεκλείπει κατ' ανάγκην και πάσα εξωτερική πολιτική» (Επιθεώρηση του 1883). Στο ίδιο πλαίσιο, σημειώνουν οι επιμελητές, παρακολουθεί την επαγρύπνηση της Μεγάλης Βρετανίας σχετικά με

την αναχαίτιση της ρωσικής καθόδου στο Αιγαίο, καθώς και τη φιλορωσική πολιτική του Γιάδσωνα. «Φαίνεται να επενδύει αρχικά... στην αποτελεσματικότητα της βρετανικής εξωτερικής πολιτικής προς όφελος των ελληνικών συμφερόντων, στην πορεία όμως διαπιστώνει με δυσάρεσκει ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να ελπίζει σ' αυτή». Το 1886 βλέπει πια ως ενδεχόμενη διέξοδο το διπλωματικό άνοιγμα προς τη Ρωσία.

Πέρα πάντως από την απαιτητική διαδικασία για την πρόσληψη πληροφορίας, παραμένει μέσα στα κείμενα ο γλωσσικός πλούτος ενός σημαντικού συγγραφέα (και εφόρου της Εθνικής Βιβλιοθήκης, 1880-1903). Εδώ γράφει ο δημιουργός της «Πάπσας Ιωάννας» (1866), δύο δεκαετίες αργότερα. Και από τις πρώτες συλλαβές υπενθυμίζει στον μακρινό αναγνώστη του 2022 τις αρετές απ' τις οποίες είναι φτιαγμένο το ύφος του: «Αν υποθέσωμεν αληθεύον το σαιξπείρειον απόφθεγμα “all's well that ends well”, το χθες εκπνεύσαν έτος πρέπει εξ άπαντος να συναριθμηθή μεταξύ των συνηγορούντων υπέρ της αιρέσεως των αισιόδοξων» (Επιθεώρησης του λήξαντος έτους 1878). Και αλλού για τους «εταστές», τους αναλυτές δηλαδή του πολιτικού τοπίου το 1886, αλλά και τη συγκυριακή προσέγγιση της Ρωσίας με την Τουρκία: «Ούτοι ομοιάζουσιν αστρολόγους ευθύνοντας τα τηλεσκοπία αυτών προς στερέωμα κρυπτόμενον υπό παχύ στρώμα μαύρης ακλύος. Οπου και αν στρέψη τις το βλέμμα ουδέν άλλο βλέπει ειμή νέφη και μόνον νέφη, φερόμενα τήδε κακείσε κατά τας αιφνιδίας αστάτου ανέμου μεταπηδήσεις. Εκ πάντων δε των σημείων των καιρών εκφραστικώτατον είναι βεβαίως η εις τας αγκάλας του Τσάρου πτώσις της Τουρκίας, η προξενούσα εντύπωσησιν οίαν η παρουσία ιερώς παρά κλίνην εγκαταλειφθείσαν υπό των ιατρών».

Το νέο μουσικό ραδιόφωνο της Αθήνας